

**КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА**
Факультет здоров'я, фізичного виховання і спорту

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою

Факультету здоров'я, фізичного
виховання і спорту,

протокол № 2 від «18» березня 2025 р.

Голова Вченої ради

Валентин САВЧЕНКО

ПРОГРАМА
ДОДАТКОВОГО КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

для здобувачів освіти
спеціальності 017 Фізична культура і спорт
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
освітньої програми 017.00.01 «Фізичне виховання»

УХВАЛЕНО

на засіданні кафедри фізичного
виховання і педагогіки спорту
протокол № 2 від «06» березня 2025 р.

Завідувач кафедри

Олена ТИМАШЕВА

Погоджено з гарантом освітньої
програми «Фізичне виховання»

Гарант освітньої програми

Олена ТИМАШЕВА

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Додатковий комплексний кваліфікаційний екзамен (далі – ДККЕ) покликаний оцінити рівень досягнення загальних та професійних компетентностей здобувачів освіти, визначених професійним стандартом за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)», затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020 № 2736.

Перелік програмних результатів навчання

Під час екзамену здобувач освіти повинен продемонструвати:

знання:

- основних понять дисциплін «Теорія і методика фізичного виховання», «Педагогіка», «Психологія», «Професійна майстерність фахівця з фізичної культури і спорту», «Легка атлетика і методика її викладання», «Спортивні ігри і методика їх викладання», «Гімнастика і методика її викладання», «Плавання і методика його викладання»; «Інклюзивна освіта та адаптивне фізичне виховання»;
- особливостей соціальної, професійної та науково-дослідної діяльності майбутньої професії;
- соціо-психологічних основ комунікативної взаємодії, засобів і методів створення сприятливого морально-етичного клімату;
- використання дидактичних механізмів та компетентнісного підходу до реалізації виховних функцій у процесі групової та індивідуальної роботи з учнями;
- закономірностей функціонування психіки для професійного становлення та особистісного зростання;
- психологічних аспектів взаємодії у закладах освіти;
- сутності психологічних особливостей та вміння враховувати їх у практичній діяльності з розвитку адаптаційних можливостей організму людини до фізичних навантажень різної спрямованості;
- історії виникнення та розвитку спортивних ігор (баскетболу, волейболу, гандболу, футболу), легкої атлетики та її дисциплін (бігу на короткі, середні, довгі дистанції; естафетного бігу; стрибка у довжину з розбігу та стрибка у висоту; метань), гімнастики, плавання і офіційні правила змагань;
- вимог до організації та проведення навчальних занять та змагань зі спортивних ігор; класифікацію техніки і тактики спортивних ігор (баскетбол, волейбол, гандбол, футбол);
- техніки виконання та методики навчання прийомам спортивних ігор (баскетбол, волейбол, гандбол, футбол), причини виникнення помилок і формування методики їх усунення в процесі засвоєння прийомів техніки і тактики спортивних ігор (баскетбол, волейбол, гандбол, футбол);

- специфіки впливу спортивних ігор на організм учнів (з урахуванням їх статі, віку, рівня фізичного стану та інших особливостей) задля сприяння їх фізичному розвитку та зміцненню здоров'я;
- класифікації видів та методики навчання легкоатлетичних вправ;
- видів гімнастики, гімнастичної термінології та програмно-нормативних засад застосування засобів гімнастики у системі фізичного виховання загальноосвітніх навчальних закладів;
- техніки гімнастичних вправ та методики їх навчання;
- техніки та методики навчання полегшених та спортивних способів плавання;
- особливостей використання різних видів рухової активності у воді з оздоровчою метою;
- вимог до організації та проведення навчальних занять та змагань з легкої атлетики, гімнастики, плавання;
- методів та прийомів навчання, виховання позитивних соціально- та особистісно значущих якостей та соціалізації особистості.

вміння:

- працювати з літературою загального і спеціального напрямку за тематикою дисциплін: «Теорія і методика фізичного виховання», «Педагогіка», «Психологія», «Професійна майстерність фахівця з фізичної культури і спорту», «Легка атлетика і методика її викладання», «Спортивні ігри і методика їх викладання», «Гімнастика і методика її викладання», «Плавання і методика його викладання»; «Інклюзивна освіта та адаптивне фізичне виховання»;
- творчо використовувати отриманні знання під час розв'язування ситуаційних завдань;
- володіти формами, методами та засобами викладання у закладах середньої освіти;
- використовувати інноваційні технології та інтерактивні методи навчання;
- організовувати сприятливе комунікативне середовище для взаємодії у системі «вчитель-здобувач освіти»;
- діагностувати результати навчальних досягнень учнів;
- працювати у складі групи як під керівництвом лідера у процесі взаємодії з колегами/партнерами/учнями, так і самостійно організовувати внутрішньогрупову взаємодію, підтримувати необхідну дисципліну, визначати цілі та управляти часом;
- виявляти творчу ініціативу, створювати атмосферу, в якій всі члени команди мотивовані до досягнення результату;
- враховувати закономірності розвитку і прояву психологічних особливостей людини у фізкультурно-оздоровчій діяльності, а також формувати мотиваційно-ціннісні орієнтації особистості;

- створювати та підтримувати в колективі учнів сприятливу атмосферу для всебічного розвитку кожної особистості;
- використовувати духовні цінності фізичної культури і спорту для формування в учнів потреби у самовдосконаленні засобами фізичної культури, звички до здорового способу життя, попередження девіантної поведінки тощо;
- систематично навчатися з метою підвищення власної психологічної компетентності;
- здійснювати загальноосвітній процес, проводити навчальні заняття з учнями та оцінювати їх ефективність; організовувати та здійснювати позаурочну фізкультурно-спортивну роботу;
- проводити заняття з фізичної культури засобами баскетболу, волейболу, гандболу, футболу, легкої атлетики, гімнастики, плавання;
- забезпечити в процесі професійної діяльності дотримання вимог техніки безпеки, гігієнічних норм та правил, здійснювати профілактику травматизму.

Методика та форма проведення екзамену

Форма проведення – комбінована. Екзамен складається з тестових запитань для перевірки теоретичних знань здобувача, та ситуаційних завдань, що потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх при вирішенні практичних завдань.

Екзаменаційне завдання складається з:

- тестових запитань (60 питань), що автоматично, випадковим чином генеруються з банку тестових питань у системі дистанційного навчання Moodle (з перемішуванням варіантів відповідей).
- ситуаційних завдань (питання відкритого типу, що складаються зі стереотипних, діагностичних та евристичних завдань), що передбачає вирішення типових професійних завдань фахівця на робочому місці та дозволяють діагностувати рівень теоретичної та практичної підготовки здобувача освіти і рівень його компетентності з навчальної дисципліни.

Ситуаційні завдання генерується випадковим чином з банку питань відкритого типу у системі електронного навчання Moodle (*за умови дистанційної форми проведення екзамену*) або відображуються у екзаменаційному білеті (*за умови аудиторної форми проведення екзамену*).

Відповідь на ситуаційне завдання здобувачі дають в усній формі.

Час складання екзамену:

- тестування 60 хвилин (по 1 хвилині на питання);
- ситуаційне завдання:
 - 15 хвилин на підготовку;
 - до 10 хвилин на відповідь.
- Загальний час на підготовку і відповідь на ситуаційне завдання до 25 хвилин для кожного здобувача.

Для проведення екзамену створюється комісія, яка складається з голови, членів комісії, представника роботодавців та секретаря. Для вибору ситуаційного завдання здобувач має відкрити відповідний ресурс на платформі дистанційного навчання та здійснити вибір питання, натиснувши кнопку «розпочати тестування». Комісія фіксує номер завдання і заносить його у атестаційну відомість.

У разі форс-мажорних обставин та неможливості проведення екзамену за описаною процедурою, методика та форма проведення екзамену може бути змінена на:

- Комп'ютерне тестування та письмову відповідь на ситуаційне завдання. Час складання екзамену: 80 хвилин.
- Комп'ютерне тестування (дистанційне) та усну відповідь на ситуаційне завдання (з використанням телефонного зв'язку).
- Усну відповідь на три ситуаційних завдання (з використанням відео або телефонного зв'язку).
- Інші варіанти проведення екзамену, які не суперечать Положенню про організацію освітнього процесу в Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка та Положенню про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка.

Критерії оцінювання знань здобувачів освіти

Критерії оцінювання – розподіл балів:

- тестові питання з варіантами відповідей – 60 балів (1 питання – 1 бал).
- ситуаційне завдання (питання з відкритим варіантом відповіді) – 40 балів.

Результати оцінювання навчальних досягнень кожного здобувача автоматично заносяться до електронного журналу після тестування і перевірки відкритого питання членами комісії.

Кількість балів	Критерії оцінювання ситуаційного завдання (питання з відкритим варіантом відповіді)
31-40	Виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, вміння чітко і лаконічно аналізувати явища; логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
21-30	Виставляється за ґрунтовні знання навчального матеріалу; аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні неточності; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язування практичних задач.
11-20	Виставляється за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді, слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
	Виставляється за незнання значної частини навчального

1 – 10	матеріалу, істотні помилки у відповідях на запитання, невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач, незнання основних фундаментальних положень
---------------	---

Оцінка результату ДККЕ складається з суми балів за результат тестування та відповіді на ситуаційне завдання. Оцінювання результату здійснюється за 100-бальною шкалою оцінювання та відповідною рейтинговою оцінкою:

Рейтин- гова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – високий рівень знань (умінь)
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь)
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь)
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь)
E	60-68 балів	Достатньо – мінімальний можливий допустимий рівень знань (умінь)
F	0-59 балів	Незадовільний – низький рівень знань, недостатній для подальшого навчання або професійної діяльності

Дисципліни, що виносяться на ДККЕ:

№ з/п	Шифр навчальної дисципліни за ОПП	Дисципліна, що виносить на ДККЕ
1.	ОДФФ.02	Теорія і методика фізичного виховання
2.	ОДФФ.03	Педагогіка
3.	ОДФФ.04	Психологія
4.	ОДФФ.06	Професійна майстерність фахівця з фізичної культури і спорту
5.	ОДФФ.07	Легка атлетика і методика її викладання
6.	ОДФФ.08	Гімнастика і методика її викладання
7.	ОДФФ.09	Спортивні ігри і методика їх викладання
8.	ОДФФ.10	Плавання і методика його викладання
9.	ОДФФ.11	Інклюзивна освіта та адаптивне фізичне виховання

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ТЕСТОВИХ ПИТАНЬ

1. Перелік тем з дисципліни «Теорія і методика фізичного виховання»

Вихідні поняття теорії і методики фізичного виховання. Етапи розвитку теорії і методики фізичного виховання. Методи дослідження в теорії і методиці фізичного виховання. Фізичне виховання як соціальне явище. Фактори, що обумовлюють виникнення та розвиток фізичного виховання. Специфічні ознаки та система фізичного виховання. Педагогічний процес у сфері фізичного виховання. Принципи та їх значення у сфері фізичного виховання. Виховання особистісних якостей тих, хто займається фізичними вправами. Особистість викладача фізичного виховання. Теорія та особливості структури мотивації діяльності. Теорія вікового розвитку. Навантаження і відпочинок як взаємопов'язані компоненти виконання фізичних вправ. Зовнішня і внутрішня сторони фізичного навантаження. Теорія адаптації та закономірності її використання у фізичному вихованні. Теорія функціональних резервів. Гендерний підхід у фізичному вихованні. Засоби фізичного виховання. Вихідні поняття, фактори впливу і класифікація фізичних вправ. Поняття про техніку фізичних вправ та її характеристика. Методи, що застосовуються у фізичному вихованні. Вихідні поняття та характеристика методів фізичного виховання. Навчання рухових дій. Педагогічні основи навчання та фізіологічні основи управління руховими діями. Предмет і задачі навчання у фізичному вихованні. Структура процесу навчання рухових дій. Загальна характеристика фізичних якостей. Основи методики розвитку фізичних якостей. Основи методики розвитку сили. Основи методики розвитку швидкості. Основи методики розвитку витривалості. Основи методики розвитку гнучкості. Основи методики розвитку координаційних здібностей. Методичні рекомендації щодо попередження травм у процесі фізичної підготовки. Контроль за розвитком фізичних якостей. Загальна характеристика форм організації занять у фізичному вихованні. Основні аспекти побудови занять у фізичному вихованні. Характеристика занять урочного та позаурочного типу. Соціально-педагогічне значення фізичної культури дітей шкільного віку. Зміст та особливості викладання предмета фізична культура у школі. Характеристика програми з фізичної культури для учнів молодших, середніх та старших класів. Основи методики фізичного виховання з урахуванням типових вікових особливостей розвитку організму школярів. Продуктивні (сенситивні) періоди виховання рухових здібностей у шкільному віці. Основи фізичного виховання школярів з ослабленим здоров'ям. Спеціальні медичні групи. Особливості засобів фізичного виховання та методики занять зі спеціальними медичними групами. Поняття про планування, його види та зміст. Поняття контролю та обліку у процесі фізичного виховання. Характеристика рухової активності і здоров'я дітей та підлітків. Біологічна потреба організму у руховій активності. Проблеми мотивації дітей і підлітків до рухової активності в шкільному віці. Визначення мотивації дітей і підлітків до рухової активності. Популяризація сімейного активного дозвілля. Визначення мотивації батьків учнів до сімейного активного дозвілля з використанням засобів фізичного виховання. Заходи популяризації рухової активності серед дітей та підлітків. Складання сценарію для проведення фізкультурно-оздоровчого сімейного заходу. Організація та проведення

фізкультурно-оздоровчого сімейного заходу. Норми рухової активності дітей та підлітків. Методи дослідження рухової активності дітей і підлітків.

2. Перелік тем з дисципліни «Педагогіка»

Основи педагогічних знань та теорії навчання (педагогіка як наука; процес навчання та його принципи; форми, методи і засоби навчання; система контролю і оцінювання навчальних досягнень учнів; домашня навчальна робота учнів). Основи теорії виховання та практика виховання (виховання особистості; методи та організаційні форми виховання; самовиховання: проблеми і розвиток особистісного потенціалу; виховання особистості в сім'ї та колективі). Освітня діяльність середньої школи. Управління освітою в Україні. Освіта в сучасному суспільстві: стан і тенденції розвитку.

3. Перелік тем з дисципліни «Психологія»

Психологія як наука. Методи психології. Пізнавальні психічні процеси. Емоційно-вольові стани і процеси. Регулятивна сфера особистості. Психологія особистості та соціальних груп. Психологія діяльності. Психологія спілкування. Індивідуально-психологічні особливості особистості. Поняття психічного розвитку, його особливості та фактори. Вікова періодизація психічного розвитку людини. Психічний розвиток дошкільника та молодшого школяра. Психологічні особливості підліткового та юнацького віку. Психологія дорослості та психологія людей похилого віку. Психологія навчання та виховання. Психологія педагогічної діяльності та особистості вчителя.

4. Перелік тем з дисципліни «Професійна майстерність фахівця з фізичної культури і спорту»

Сутність педагогічної майстерності спортивного педагога. Психолого-педагогічні вимоги до особистості педагога. Педагогічні вміння та здібності. Вплив сфери діяльності на розвиток педагогічних вмінь та навичок фахівця з фізичної культури і спорту. Шляхи формування педагогічної майстерності. Професійне становлення особистості в сфері фізичної культури і спорту. Вимоги до професійної діяльності фахівця фізичної культури і спорту в контексті сучасної освіти та фізкультурно-спортивної діяльності. Комунікація педагога у сфері фізкультурно-спортивної діяльності. Стилi педагогічного керівництва. Конфлікти в фізкультурно-спортивній діяльності. Педагогічне передбачення. Професійно-педагогічна етика. Складники професійної майстерності та службові обов'язки вчителя фізичної культури. Діяльність вчителя фізичної культури в організації і проведенні різних форм занять та заходів. Роль вчителя у формуванні мотивації школярів до занять фізичними вправами. Професійна майстерність вчителя в використанні інноваційних підходів.

5. Перелік тем з дисципліни «Спортивні ігри і методика їх викладання»

Історія розвитку, офіційні правила, класифікація гри баскетбол, волейбол, гандбол, футбол та їх роль у системі фізичного виховання. Техніка виконання прийомів переміщення у грі баскетбол, передачі і ловлі м'яча, ведення м'яча, кидків м'яча у кошик, захисних дій. Методика навчання прийомам техніки і тактики гри баскетбол у нападі і захисті. Техніка виконання прийомів у грі волейбол: подачі м'яча, передачі м'яча знизу та зверху, нападаючих ударів з різних зон, захисних дій. Методика навчання прийомам техніки і тактики гри волейбол у нападі та у захисті. Техніка виконання прийомів у грі гандбол: пересування, ведення м'яча, ловлі та передачі м'яча; техніка гри польового гравця у нападі; техніка вибивання, вибивання, блокування, перехоплення м'яча; техніка гри воротаря у захисті і нападі. Тактичні дії польового гравця та воротаря у нападі та захисті у грі гандбол. Методика навчання прийомам техніки і тактики гри гандбол у нападі та у захисті. Техніка виконання прийомів у грі футбол: пересувань, ударів по м'ячу та зупинок м'яча, ведення м'яча, відволікаючих дій (фінтів), відбирань та вкидань м'яча. Техніка гри воротаря. Методика навчання прийомам техніки і тактики гри футбол у нападі та захисті. Методика проведення окремих частин уроку з баскетболу, волейболу, гандболу, футболу; техніка безпеки, гігієнічні норми, профілактика травматизму. Організація та проведення змагань з баскетболу, волейболу, гандболу, футболу; спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.

6. Перелік тем з дисципліни «Легка атлетика і методика її викладання»

Історія розвитку, офіційні правила, класифікація видів легкої атлетики. Техніка і методика навчання бігу на короткі дистанції, естафетного бігу. Техніка і методика навчання бігу на середні та довгі дистанції. Техніка і методика навчання стрибка у довжину з розбігу способом «зігнувши ноги». Техніка і методика навчання стрибка у висоту способом «переступання». Техніка і методика навчання метання малого м'яча з розбігу на дальність. Техніка і методика навчання штовхання ядра.

7. Тематика питань з дисциплін, «Гімнастика і методика її викладання»

Гімнастика в загальній системі фізичного виховання. Засоби гімнастики. Техніка безпеки під час занять основною гімнастикою. Термінологія гімнастичних вправ. Методика навчання гімнастичним вправам. Розвиток фізичних якостей засобами гімнастики. Урок гімнастики в школі.

8. Перелік тем з дисципліни «Плавання і методика його викладання»

Історія розвитку плавання. Види оздоровчих занять у воді. Способи плавання (полегшені, спортивні, комбіновані). Правила безпеки під час занять у воді. Техніка полегшених способів плавання. Техніка спортивних способів плавання (способом кроль на грудях, способом кроль на спині, способом брас). Методика викладання плавання (педагогічні принципи, методи викладання,

методична схема, засоби, що використовуються при навчанні плаванню, освоєння з водним середовищем, інвентар та обладнання, безпека під час занять). Методика навчання техніці плавання способом кроль на грудях. Методика навчання техніці плавання способом кроль на спині. Методика навчання техніці плавання способом брас.

9. Перелік тем з дисципліни «Інклюзивна освіта та адаптивне фізичне виховання»

Мета і завдання адаптивного фізичного виховання. Принципи АФВ та їх реалізація в навчально-корекційному процесі. Засоби адаптивного фізичного виховання й особливості їх підбору та використання в роботі з особами, які мають особливі потреби. Методи навчання і форми адаптивного фізичного виховання в роботі з особами, які мають особливі потреби. Види та причини виникнення сенсорних порушень. Адаптивне фізичне виховання при стійких порушеннях слуху та зору. Методика занять фізичною культурою з особами, які мають вади слуху. Методика занять фізичною культурою з особами, які мають вади зору. Види та причини виникнення порушень ДЦП та опорно-рухового апарату (ампутації кінцівок і уражень спинного мозку). Особливості АФВ. Адаптивне фізичне виховання при дитячому церебральному паралічі. Адаптивне фізичне виховання при станах після ампутації кінцівок. Адаптивне фізичне виховання при ураженнях спинного мозку. Види та причини виникнення розумових відхилень. АФВ при розумовій відсталості. Методика занять фізичною культурою з особами, які мають вади розумового розвитку. Зміст практичної роботи вчителя адаптивної фізичної культури.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК СИТУАЦІЙНИХ ЗАВДАНЬ

з дисциплін «Психологія», «Педагогіка»:

1. В чому полягає сутність внутрішньої свободи особистості? Доведіть, що у вчинку виявляється певне ставлення людини до навколишнього світу.
2. Поясніть, чому людина порушує правила, навіть коли знає їх. Які можуть бути причини неслухняності учня? Що робити, коли учень демонструє неслухняність?
3. Учень говорить вчителю (вам) неправду. Ви про це знаєте. Як правильно поступити? Сформулюйте поради вчителю, щоб розмова з учнем дала позитивні результати.
4. Поясніть, як можна хвалити учня та як не слід хвалити учня? Наведіть приклади. Визначте, коли критика учня є конструктивною, а коли руйнівною? Наведіть приклади.
5. Між двома учнями виник конфлікт під час Вашого уроку. Кожен учень звертається до Вас за підтримкою. Як Ви будете себе поводити у цій ситуації? Що означає розуміти учня (позиція розуміння), визнавати учня (позиція визнання), приймати учня (позиція прийняття)?

з дисциплін «Теорія і методика фізичного виховання»

6. Охарактеризуйте розділи програми навчальної дисципліни “Фізична культура” для 1-4 класів та розробіть комплекс з 8-10 фізичних вправ для корекції та профілактики порушень постави школярів. Використовуйте різні вихідні положення.

7. Розробіть план-конспект підготовчої частини уроку для учнів 5 класу за варіативним модулем «Футбол» та запропонуйте комплекс підвідних вправ на засвоєння техніки зупинки м'яча внутрішньою стороною стопи.

8. Охарактеризуйте розділи програми навчальної дисципліни “Фізична культура” для 5-9 класів та розробіть комплекс вправ для комплексного розвитку рухових якостей в умовах шкільного уроку з легкої атлетики. Поясніть правила безпеки під час занять легкою атлетикою.

9. Розробіть план-конспект підготовчої частини уроку для учнів 10 класу за варіативним модулем «Плавання» та запропонуйте комплекс з 6-8 підвідних вправ на засвоєння техніки плавання на початковому етапі навчання.

10. Розробіть план-конспект підготовчої частини уроку для учнів 5 класу за варіативним модулем «Баскетбол» та запропонуйте комплекс з 6-8 вправ на засвоєння техніки виконання передачі м'яча двома руками від грудей у русі для основної частини уроку. Поясніть правила безпеки під час занять зі спортивних ігор.

11. Запропонуйте план фізкультурно-оздоровчих та спортивно-масових заходів для учнів середніх класів закладів загальної середньої освіти.

12. Розробіть план-конспект підготовчої частини уроку для учнів 1 класу за розділом програми «Вправи для розвитку фізичних якостей» та запропонуйте комплекс з 6-8 вправ на розвиток рівноваги для основної частини уроку.

13. Розробіть план-конспект підготовчої частини уроку для учнів 1 класу за розділом програми «Вправи для розвитку фізичних якостей» та запропонуйте комплекс з 8-10 вправ, спрямованих на переважний розвиток швидкості для основної частини уроку. Використовуйте вправи для розвитку елементарних форм прояву швидкості (швидкості реакції, швидкості одиночного необтяженого руху, темпу) та комплексних форм прояву.

14. Розробіть план-конспект підготовчої частини уроку для учнів 1 класу за розділом програми «Вправи для розвитку фізичних якостей» та запропонуйте комплекс з 8-10 вправ, спрямованих на переважний розвиток гнучкості. Поясніть правила безпеки під час занять.

15. Охарактеризуйте розділи програми навчальної дисципліни “Фізична культура” для 1-4 класів та розробіть комплекс з 8-10 спеціальних вправ для корекції та профілактики плоскостопості. Обґрунтуйте використання вправ.

16. Охарактеризуйте програму навчальної дисципліни “Фізична культура” для учнів 5-9 класів та складіть план-конспект уроку за обраною темою.

17. Надайте тематику проведення бесід з батьками учнів середніх класів з питань фізичного виховання школярів та складіть комплекс з 5-6 вправ для спортивних змагань сімейних команд.

18. Розробіть план-конспект заняття спортивного гуртка із загальної фізичної підготовки для учнів 5 класу. Запропонуйте вправи для розвитку силових здібностей, які відрізняються за режимами роботи м'язів.

19. Розробіть план-конспект підготовчої частини уроку для учнів 6 класу за варіативним модулем «Плавання» та запропонуйте комплекс з 6-8 вправ на засвоєння техніки рухів руками при плаванні кролем на грудях. Поясніть правила безпеки під час виконання вправ.

20. Розробіть план-конспект підготовчої частини уроку для учнів 6 класу за варіативним модулем «Волейбол» та запропонуйте комплекс з 6-8 вправ на засвоєння техніки навчання передачі м'яча руками знизу для використання в основній частині уроку. Поясніть правила безпеки під час виконання вправ.

21. Розробіть план-конспект підготовчої частини уроку для учнів 7 класу за варіативним модулем «Легка атлетика» та запропонуйте комплекс підвідних вправ для виконання стрибків у довжину з розбігу. Поясніть правила безпеки під час заняття.

22. Складіть план-конспект підготовчої частини уроку для учнів 5 класу за варіативним модулем «Гімнастика» та запропонуйте комплекс з 8-10 загально-розвиваючих вправ з гімнастичною палицею.

23. Запропонуйте програму фізкультурно-спортивного заходу з залученням учнів середніх класів та їх батьків для плану фізкультурно-спортивної роботи школи. Оцініть теоретичний та фізичний рівень учасників.

24. Складіть план-конспект підготовчої частини уроку для учнів 5 класу за варіативним модулем «Гімнастика» та запропонуйте комплекс з 8-10 загально-розвиваючих вправ з гімнастичною палицею.

з дисципліни «Професійна майстерність фахівця з фізичної культури і спорту»:

25. Охарактеризуйте прийоми, які входять у групу володіння м'ячем за класифікацією техніки гри баскетбол та розробіть комплекс з 5-8 вправ на засвоєння техніки виконання кидка м'яча у кошик після подвійного кроку. Поясніть правила безпеки під час занять зі спортивних ігор.

26. Розробіть комплекс вправ на засвоєння техніки удару по нерухомому м'ячу внутрішньою частиною стопи у футболі. Охарактеризуйте методи організації учнів під час виконання запропонованих вправ та вкажіть на помилки, які виникають під час навчання.

27. Розробіть комплекс з 8-10 вправ, спрямованих на розвиток гнучкості в плечових, кульшових, променево-зап'ясткових, колінних, гомілково-стопних суглобах та хребта для використання в самостійних заняттях школярами. Поясніть правила техніки безпеки під час заняття.

28. Розробіть комплекс з 6-8 вправ на засвоєння техніки удару внутрішньою частиною стопи по м'ячу, який котиться, у футболі. Охарактеризуйте методи організації учнів під час виконання запропонованих вправ та вкажіть на помилки, які виникають під час навчання.

29. Розробіть комплекс вправ ігрового характеру, які мають сюжетну основу для проведення їх з дітьми молодшого шкільного віку, враховуючи вік учнів та місце проведення занять фізичним вихованням. Поясніть методи організації учнів під час заняття.

30. Розробіть комплекс вправ, спрямованих на переважний розвиток

швидкісно-силових якостей юнаків 14-15 років та запропонуйте тестові вправи для оцінювання рівня їх розвитку. Поясніть відмінності фізичних вправ, які використовуються для розвитку рухових якостей від тих, що використовуються для оцінювання їх рівня прояву.

31. Розробіть комплекс з 8-10 вправ, спрямованих на переважний розвиток силових здібностей учнів середніх класів, використовуючи рухові дії з обтяженням маси предметів, маси власного тіла, комбінованим обтяженням. Поясніть правила безпеки під час їх виконання.

32. Розробіть комплекс з 8-10 вправ для розвитку загальної витривалості учнів 5-6 класів, використовуючи безперервний метод виконання вправи. Запропонуйте тестові вправи для оцінювання рівня розвитку загальної витривалості учнів середніх класів. Поясніть відмінності фізичних вправ, які використовуються для розвитку рухових якостей від тих, що використовуються для оцінювання їх рівня прояву.

33. Розробіть та обґрунтуйте методику навчання перекиду вперед. Запропонуйте комплекс з 6-8 підвідних вправ та поясніть правила безпеки під час їх виконання.

34. Складіть та обґрунтуйте комплекс ранкової гігієнічної гімнастики з 8-10 вправ для школярів молодших класів. Використовуйте різні вихідні положення. Поясніть послідовність виконання вправ та правила безпеки.

35. Розробіть комплекс фізичних вправ для розвитку гнучкості школярів за методом колового тренування. Поясніть правила з техніки безпеки на заняттях.

з дисципліни «Легка атлетика і методика її викладання» :

36. Охарактеризуйте методику навчання бігу на середні дистанції. Складіть комплекс з 5-6 вправ для засвоєння техніки високого старту і фінішу. Поясніть правила безпеки.

37. Охарактеризуйте методику навчання бігу на короткі дистанції. Складіть комплекс з 5-6 вправ для засвоєння техніки виконання низького старту та стартового розгону. Охарактеризуйте помилки та шляхи їх усунення.

38. Перерахуйте дисципліни, які входять до складу легкої атлетики та використовуються у фізичному вихованні школярів в процесі вивчення варіативного модулю «Легка атлетика». Поясніть методику навчання техніки передачі естафетної палички.

39. Охарактеризуйте фази та методику навчання стрибка в довжину способом «зігнувши ноги». Поясніть послідовність вправ при навчанні техніки виконання розбігу і вироблення постійної довжини кроку.

40. Опишіть техніку метання малого м'яча. Опишіть основні помилки в процесі навчання та шляхи їх усунення. Складіть комплекс з 5-6 вправ для засвоєння техніки кидкових кроків.

з дисципліни «Гімнастика і методика її викладання»:

41. Розкрийте методику навчання перекиду вперед. Охарактеризуйте техніку виконання, способи виконання, послідовність та методи навчання, можливі технічні помилки, прийоми допомоги та страхування.

42. Розкрийте методику навчання гімнастичної вправи «міст» із положення лежачи на спині. Охарактеризуйте техніку виконання, способи виконання, послідовність та методи навчання, можливі технічні помилки, прийоми допомоги та страхування.

43. Надайте методику навчання комплексу вправ на гімнастичній стінці (5 вправ). Охарактеризуйте техніку виконання, різновиди вправ, послідовність та методи навчання, можливі технічні помилки, прийоми допомоги та страхування.

44. Розробіть комплекс загально-розвиваючих вправ на гімнастичній лаві (5-8 вправ). Надайте методику навчання вправам, охарактеризуйте можливі технічні помилки, прийоми допомоги та страхування.

45. Розробіть комплекс з 10 спеціальних вправ для корекції та профілактики порушень постави для школярів молодших класів та обґрунтуйте їх використання. Назвіть та поясніть види порушень постави.

з дисципліни «Спортивні ігри та методи їх викладання: (баскетбол)»:

46. Розкрийте загальну структуру і послідовність навчання прийомам техніки гри баскетбол. На прикладі одного з прийомів техніки гри баскетбол поясніть методику навчання.

47. Поясніть методику виправлення типової помилки (на вибір), яку демонструє учень під час вивчення варіативного модуля «Баскетбол». Складіть комплекс з 3-4 вправ, який сприятиме усуненню типової помилки.

48. Назвіть групи методів фізичного виховання та відповідні їм методи навчання і удосконалення прийомів техніки гри баскетбол. На прикладі одного прийому техніки гри баскетбол і комплексу з 3-5 вправ для засвоєння обраного прийому охарактеризуйте доцільність використання зазначених методів навчання.

49. Складіть перелік обов'язкових структурних компонентів правового документу, який визначає порядок проведення змагань в баскетболі. Лаконічно поясніть їх наповнення.

50. Складіть перелік і охарактеризуйте 3 рухливих гри з елементами баскетболу, що сприятимуть розвитку психологічних і фізичних якостей школярів, оволодінню прийомами техніки і тактики гри баскетбол. На прикладі однієї гри продемонструйте творчий підхід до її застосування з різними віковими категоріями школярів.

з дисципліни «Спортивні ігри та методи їх викладання: (волейбол)»:

51. Складіть комплекс з 7-8 вправ (підвідних та спеціальних) для навчання техніки передачі м'яча двома руками зверху у волейболі. Надайте організаційно-методичні вказівки для виконання вправ.

52. Складіть комплекс з 7-8 вправ (підвідних та спеціальних) для навчання техніки нижньої прямої подачі м'яча у волейболі. Надайте організаційно-методичні вказівки для виконання вправ.

53. Складіть комплекс з 7-8 вправ (підвідних та спеціальних) для навчання техніки прийому м'яча двома руками знизу у волейболі. Надайте організаційно-методичні вказівки для виконання вправ.

54. Складіть комплекс з 7-8 вправ (підвідних та спеціальних) для навчання техніки блокування у волейболі. Надайте організаційно-методичні вказівки для виконання вправ.

55. Складіть план-конспект підготовчої частини уроку з волейболу для учнів 9-го класу.

з дисципліни «Спортивні ігри та методи їх викладання: (футбол)»:

56. Розкрийте загальну структуру і послідовність навчання прийомам техніки пересувань у грі футбол. Поясніть правила безпеки під час занять.

57. Розкрийте загальну структуру і послідовність навчання прийомам техніки ведення м'яча у футболі. Зазначте поширені помилки та рекомендації щодо їх усунення.

58. Розкрийте загальну структуру і послідовність навчання прийомам техніки ударів та зупинок по м'ячу у футболі. Зазначте поширені помилки та рекомендації щодо їх усунення.

59. Розкрийте загальну структуру і послідовність навчання прийомам техніки гри воротаря у футболі. Назвіть характерні помилки, які виникають при навчанні технічного прийому: відбирання м'яча, помилки воротаря в техніці ловлі м'ячів, що летять вище голови, з падінням-кидком та відбивання м'яча кулаками.

60. Надайте 3-4 вправи та 2 гри для навчання тактичним діям у футболі (тактика нападу, захисту). Зазначте поширені помилки та рекомендації щодо їх усунення.

з дисципліни «Плавання і методика його викладання»:

61. Інстинктивний страх перед водою є досить поширеним явищем. Складіть комплекс з 12-15 вправ, викладених у методично правильній послідовності, який дозволить тим, хто займається плаванням, позбутися страху та набути впевненості.

62. Пізній вдих є типовою помилкою при розучуванні техніки узгодження рухів руками і дихання при плаванні кролем. Складіть комплекс з 10-12 вправ, викладених у методично правильній послідовності, який дозволить тим, хто займається плаванням, навчитись виконувати вдих під час гребка.

63. Згинання ніг у колінах є типовою помилкою при розучуванні техніки роботи ніг при плаванні кролем на спині. Складіть комплекс з 10-12 вправ, викладених у методично правильній послідовності, який дозволить тим, хто займається плаванням, навчитись виконувати хлистоподібний удар ногами від стегна.

64. Довгий гребок і “провалений лікоть” є типовими помилками при розучуванні техніки роботи рук при плаванні брасом. Складіть комплекс з 10-12 вправ, викладених у методично правильній послідовності, який дозволить тим, хто займається плаванням, навчитись виконувати гребок брасом до рівня плеча і з високим ліктем.

65. Стопи залишаються повернутими до центру під час поштовху – це типова помилка, яка зустрічається під час розучування техніки роботи ніг при плаванні брасом. Складіть комплекс з 10-12 вправ, викладених у методично правильній

послідовності, який дозволить тим, хто займається, навчитись виконувати поштовх ногами брасом, розгортаючи стопи назовні.

з дисципліни «Інклюзивна освіта та адаптивне фізичне виховання»:

66. Розробіть комплекс корегувальних вправ (зазначити не менше 10) для покращення постави учня (хлопця) 11 класу, зокрема для зменшення кіфозу та лордозу.

67. Розробіть індивідуальну тренувальну програму для учениці 9 класу з ожирінням будь-якого ступеня (обрати ступінь самостійно). В програмі повинні бути рекомендації щодо зменшення кількості споживаних калорій та вправи, які допоможуть знизити масу тіла та зміцнити м'язи (надайте загальну інформацію щодо поняття «ожиріння»; зазначте: протипоказання до використання окремих вправ при даних відхиленнях, показання та рекомендації щодо раціональності застосування обраних вами вправ та напрямів фітнес-занять тощо; програму представити у скороченому вигляді на період занять 1 тиждень, вказати не менше 10 засобів (вправ) тощо).

68. Складіть тренувальну програму для учня 7 класу, який має незначні проблеми зі станом серцево-судинної системи. У програмі повинні бути вправи, які допоможуть покращити функціонування серця та покращити кровообіг у всьому тілі (зазначте: найбільш поширені відхилення з цих різновидів захворювань, протипоказання до використання окремих вправ при даних відхиленнях, показання та рекомендації щодо раціональності застосування обраних вами вправ та напрямів фітнес-занять; програму представити у скороченому вигляді на період занять 1 тиждень, вказати не менше 10 засобів (вправ) тощо).

69. Розробіть індивідуальну тренувальну програму для учня зі сколіозом (клас обрати за власним бажанням). В програмі повинні бути вправи, які допоможуть зміцнити м'язи спини та покращити форму постави (зазначте: найбільш поширені відхилення з цього різновиду захворювань ОРА, протипоказання до використання окремих вправ при даних відхиленнях, показання та рекомендації щодо раціональності застосування обраних вами вправ або напрямів фітнес-занять; програму представити у вигляді таблиці у скороченому вигляді на 1 тиждень занять, вказати не менше 10 засобів (вправ) тощо).

70. Складіть індивідуальну тренувальну програму для покращення рівня гнучкості тіла для учнів, які проводять багато часу за комп'ютером. У програмі повинні бути вправи, які допоможуть покращити гнучкість та розслабити різні м'язи, зменшити зорове стомлення та інше (зазначте: типові та найбільш поширені відхилення у стані здоров'я у вказаних осіб, показання та рекомендації щодо раціональності застосування обраних вами вправ та напрямів фітнес-занять тощо; програму скласти у скороченому вигляді на 1 тиждень занять у вигляді таблиці, вказати не менше 10 засобів (вправ) тощо).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Арефьев В.Г. Основи теорії та методики фізичного виховання: підручник. К.: "Міленіум", 2023. -376 с.
2. Гакман А. В. Організація та методика спортивно-масової та фізкультурно-оздоровчої роботи: навчально-методичний посібник. МОНУ, Чернівецький НУ ім. Ю. Федьковича. Чернівці : ЧНУ, 2018. 216 с.
3. Дубинська О.Я. Новітні технології фізичного виховання: навч.-метод. посіб. Суми: Видавництво СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2020. 248 с.
4. Психологія здоров'я людини: навчальний посібник / І. В. Толкунова, О. Р. Гринь, І. І. Смоляр, О. В. Голець. Київ : ТАЛКОМ, 2019. 184 с.

Додаткова:

з дисципліни «Теорія і методика фізичного виховання»:

1. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: підручник. Суми: Університетська книга, 2019. 467 с.
2. Грибан Г.П. Фізичне виховання: проблеми та перспективи. Житомир: Рута, 2020. 384 с.
3. Інноваційні технології фізичного виховання студентів: навч.посіб. Ред. Ю.М. Вихляєв. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2019. 608 с.
4. Кашуба В.О., Голованова Н.Л. Інноваційні технології в процесі професійно-прикладної фізичної підготовки учнівської молоді: монографія. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 208 с.
5. Теорія і методика фізичного виховання [підручник для ВНЗ фіз. вих. і спорту] під ред. Круцевич ТЮ. Київ: Олімпійська л-ра; 2017; т1. 384 с.
6. Теорія і методика фізичного виховання [підручник для ВНЗ фіз. вих. і спорту] під ред. Круцевич ТЮ. Київ: Олімпійська л-ра; 2017; т2. 448 с.
7. Товт В.А. Теорія і методика фізичного виховання в системі підготовки бакалаврів за спеціальністю Середня освіта (Фізична культура): навч. посіб./ укладач В.А. Товт, І.І. Маріонда. Ужгород: ТОВ «Бест-прінт», 2022. 225 с.
8. Черненко С.О. Теорія й методика фізичного виховання: навчальний посібник: у 2 частинах. Краматорськ : ДДМА, 2021. Частина 1. 215 с.
9. Організація та методика спортивно-масової та фізкультурно-оздоровчої роботи: навч.-метод. посіб. Уклад. А.В. Гакман. Чернівці: ЧНУ, 2018. 216 с.

з дисципліни «Педагогіка»:

10. Воронова В. І. Психологія спорту. К.: Олімпійська література, 2019. 272 с.
11. Іваній І.В., Сергієнко В.М. Психологія фізичного виховання та спорту: навчально-методичний посібник. Суми: ФОП Цьома С.П., 2016. 204с..
12. Козловський Ю.М., Дольнікова Л.В. Педагогіка. Львів: «Львівська політехніка», 2020. 372 с.
13. Михалюк А.М. Педагогіка: інтерактивний контент: навчально-методичний посібник. Видання друге, доповнене. Київ: Видавництво «Каравела», 2024.

256 с.

14. Олійник Н.А., Войтенко С.М. Психологічні особливості спортивної діяльності: Монографія. Вінниця: ВНАУ, 2020. 240 с.
15. Педагогіка (у логічно-структурних схемах та таблицях): навчальний посібник / уклад. А. А. Марушкевич, Є. С. Спіцин, Н. В. Кошечко. К. : ЦП «Компринт», 2020. 91 с.
16. Педагогіка: практикум : навчальний посібник / Є.С. Суліма, С.О. Деніжна, І.О. Петухова. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 531 с.
17. Професійний стандарт вчителя нового покоління / уклад. Н. Авшенюк, І. Андрощук, Л. Гриневич. К.: Міжнародний фонд «Відродження», 2020. 69 с.
18. Психологія: підручник / Ю. Л. Трофімов, В. В. Рибалка, П. А. Гончарук та ін.; за ред. Ю. Л. Трофімова. 5-те вид., стереотип. К.: Либідь, 2016. 560 с.
19. Сікорський П.І. Нова педагогіка. Львів: «Львівська політехніка», 2021. 327 с.
з дисципліни «Психологія»:
20. Дуткевич Т.В. Дитяча розвивально-корекційна психологія: модульний навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури; 2019. 304 с.
21. Москалець В. П. Загальна психологія: підручник. К. Ліра-К., 2020. 564 с.
22. Загальна психологія: навчальний посібник / Т.Б. Поясок, О.І. Беспарточна, О.В. Квасник, В.В. Шаполова. Харків: ФОП Бровін О.В., 2023. 396 с.
з дисципліни «Професійна майстерність фахівця з фізичної культури і спорту»:
23. Давиденко О.В., Семененко В.П., Трачук С.В. Основи програмування фізкультурно-оздоровчих занять з дитячим контингентом: навч.посіб. Київ: ТОВ «Видавничий дім «АртЕк», 2019. 248 с.
24. Дубинська О. Я., Петренко Н. В. Сучасні фітнес-технології у фізичному вихованні учнівської і студентської молоді: проектування, розробка та особливості : монографія. МОНУ, СумДПУ ім. А. С. Макаренка. Суми: Видавництво СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2020. 352 с.
25. Методика побудови занять за програмами функціонального тренінгу: метод.реком. Уклад. В. М. Кириченко, І. І. Гутич, А. М. Горпинчук. Київ: НУФВСУ, 2019. 22 с.
26. Філатова Л. С. Педагогічна майстерність: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти педагогічних університетів за спеціальностями: 013 Початкова освіта; 016 Спеціальна освіта. Харків : ХНПУ, 2021. 90 с.
з дисципліни «Легка атлетика і методика її викладання»:
27. Гацко О.В. Легкоатлетичні вправи / О.В. Гацко, Т.Г. Дерека, Н.П. Гнутова. Київ, 2017. 147 с.
28. Легка атлетика з методикою навчання: навч.-метод. посіб. / Н. Я. Захожа, В. В. Захожий, Р. Є. Черкашин та ін. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. 308 с.
29. Легка атлетика та прискорене пересування: навч. посіб. / [О. Корнієнко, О. Петрачков, В. Шемчук та ін.].К.: Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського, 2023. 224 с.
з дисципліни «Гімнастика і методика її викладання»:
30. Кожанова О.С. Гімнастика і методика її викладання: навч.-метод. посіб. з питань проведення практичних та самостійних робіт для студентів закладів

- вищої освіти. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 148 с.
31. Мичка І. В., Булгаков О. І., Жуковський Є. І., Гедзюк Д. О. «Теорія і методика викладання гімнастики»: навч.-метод. посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2020. 103 с.
 32. Пономарьов В. О., Царенко К. В., Симонік А. В. Гімнастика з методиками викладання : методичні рекомендації до самостійної роботи для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Фізична культура і спорт» освітньо-професійної програми «Спорт». Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2024. 74 с.
з дисципліни «Спортивні ігри і методика їх викладання»:
 33. Анікеєнко Л.В., Єфременко В.М., Яременко О.М., Кузенков О.В., Устименко Г. О. Фізичне виховання: Техніка та тактика гри в баскетбол: «Навчання техніці та тактиці гри у баскетбол для студентів»: навч. посіб. для студ. / Електронні текстові дані (1 файл: 7,1 Мбайт). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 127 с.
 34. Вознюк Т.В. Сучасні ігрові види спорту: теорія та методика викладання: навч. посіб. Вінниця: ФОП Корзун Д. Ю., 2017. 248 с.
 35. Волейбол з методикою викладання: конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Середня освіта (фізична культура)» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта (фізична культура), денної та заочної форм навчання / уклад. О.В. Радченко, В.П. Констанкевич. Луцьк: Луцький НТУ, 2019. 110 с.
 36. Волошин А. Сушко Р. Баскетбол України [монографія]. К.:ТОВ «Новий друк», 2019. 500 с.
 37. Жула В.П. Волейбол. Методика навчання: Навчально-методичний посібник для студентів ЗВО спеціальностей 017 «Фізична культура і спорт» та 014 «Середня освіта, фізична культура». Чернігів: НУЧК імені Т.Г. Шевченка, 2021. 58 с.
 38. Костюкевич В. М. Організація і проведення змагань із спортивних ігор : навчальний посібник / В. М. Костюкевич. 2-е видання, виправлене і доповнене. Київ : КНТ, 2021. 216 с.
 39. Рухливі та спортивні ігри з методикою навчання. Конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної, та заочної форм навчання / уклад. О.В.Радченко. Луцьк: Луцький НТУ, 2020. 116 с.
 40. Соломонко В. В. Футбол. К.: Олімпійська література, 2021. 304 с.
 41. Теоретико-методичні основи баскетболу. Видання друге, перероблене та доповнене / О.О. Мітова, В.В. Грюкова. Дніпро: Вид. «Інновація», 2020. 140с.
з дисципліни «Плавання і методика його викладання»:
 42. Плавання та методика його викладання: навч. посіб. / [Д. Оленев, О. Юденко, В. Шемчук та ін.]. К.: Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського, 2022. 124 с.
 43. Плавання: навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти спеціальності «017 Фізична культура і спорт» / В.В. Ворона, С.В. Заяц. Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2023. 167 с.

з дисципліни «Інклюзивна освіта та адаптивне фізичне виховання»:

44. Адаптивна фізична культура: навч.-метод. посіб. для студентів факультетів фізичного виховання. Укл. Марія Миколаївна Трояновська; Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Чернігів, 2018. 104 с.
45. Адаптивне фізичне виховання: навчально-методичний посібник. Ред. Н.О. Борецька. Миколаїв, МНУ ім. В.О. Сухомлинського, 2019. 216 с.
46. Арефьев В.Г. Основы теории та методики физического воспитания: учебник. Ред. В.Г.Арефьев -2-ге вид. перероб. і доп. Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О.А., 2020. 378 с.

Інформаційні ресурси:

1. Закон України «Про освіту» (2017 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Закон України «Про фізичну культуру і спорт» URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>
3. Київський столичний університет імені Бориса Грінченка. Офіційний сайт. URL: <https://kubg.edu.ua/>
4. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затверджений Наказом МОН України №567 від 24.04.2019. URL: <chrome-extension://efaidnbnmnibpcajpcglclefindmkaj/https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/017-Fizkultura.sport-bakalavr.28.07.pdf>
5. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затверджений Наказом МОН України №1225 від 29.08.2024р. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity>.
6. Федерація баскетболу України. Офіційний сайт. URL: <http://www.fbu.ua/>
7. Федерація футболу України. Офіційний сайт. URL: <http://www.ffu.ua/>
8. Федерація волейболу України. Офіційний сайт. URL: <http://www.fvu.in.ua>